

ת"פ 62489/07/18 - מדינת ישראל נגד אהרון אשטמקאר, דוד תפילינסקי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 62489-07-18 מדינת ישראל נ' אשטמקאר ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אהרון אשטמקאר
2. דוד תפילינסקי

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד נעמה ישראל

ב"כ הנאשם 1: עו"ד חגית רייזמן

ב"כ הנאשם 2: עו"ד יריב אבירם

גזר דין

כללי

1. הנאשמים הורשעו, על פי הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות אלימות. נאשם 1 הורשע בעבירות איומים ותקיפה בנסיבות מחמירות ונאשם 2 הורשע בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות.

מעשיהם של הנאשמים בוצעו ביום 10.12.17. באותו מועד בילו הנאשמים במסבאה במרכז העיר ושתו משקאות אלכוהוליים. סמוך לשעה 4:00 לפנות בוקר, הגיעו הנאשמים לשוק בשכונת מאה שערים, הבחינו ביחיאל מיכאל, וניגשו אליו. נאשם 1 דחף אותו בידיו פעמיים, ללא כל סיבה, והעיף את כובעו ולאחר מכן הנאשמים עצבו את המקום.

סמוך לשעה 5:00 לפנות בוקר, באותה השכונה, פגשו הנאשמים את י' ש', שוחט במקצועו, וניגשו אליו. נאשם 1 אמר לו "אני אוהב דם אני רוצה לחסל בן אדם, אני מת לחסל בן אדם", וניסה לתקוף אותו בכך שניסה לחטוף ממנו בכוח שקית שבה אחז. ש' משך את השקית, נאשם 1 עשה תנועות בידיו כדי לתקוף אותו וש' התגונן מפניו באמצעות ידיו. נאשם 2 נתן מכת אגרוף באפו של ש', שכתוצאה ממנה החל לזרום דם מהאף. משהבחינו בכך הנאשמים חדלו ממעשיהם. נאשם 2 שנבהל, מיהר להביא למתלונן ממחטת נייר לעצירת הדימום, ש' סירב לקבלה, והנאשמים נמלטו מהמקום.

כתוצאה מהמכה נגרמה לש' סטייה משמעותית בגשר אפו וסטייה של מבנה הסחוס של האף, הוא נדרש לעבור שני ניתוחים ובנוסף ניתוח פלסטי בעלות כוללת של 44,575 ₪.

2. תחילה כפרו הנאשמים במיוחס להם ונקבע דיון לשמיעת ראיות. במועד שנקבע לשמיעת הראיות הודיעו הצדדים על הסדר טיעון במסגרתו כתב האישום תוקן, הוסכם כי הנאשמים יחזרו בהם מכפירתם, יודו במיוחס להם ויורשעו. עוד הוסכם כי יוכן בעניינם של הנאשמים תסקיר שירות מבחן, אשר יבחן, בין היתר, גם את האפשרות לשלבם בהליך "צדק מאחה". בנוסף הוסכם, כי הנאשמים יפצו את המתלונן, י' ש', כפי שנאשם 1 ישלם לו פיצוי בסך 5,000 ₪ ונאשם 2 ישלם לו פיצוי בסך 15,000 ₪. לא הוצגה הסכמה לעניין יתר רכיבי הענישה.

3. בין הנאשמים לקורבנות העבירה נערך הליך של "צדק מאחה", ומדו"ח שהוגש ביום 25.6.19 מהמרכז ליישוב סכסוכים "מוזאיקה" עולה כי במעמד המפגש ההיוועדות, חתמו הצדדים על הסכם איחוי שכלל, בין היתר, העברת סכום הפיצוי שהוסכם, בסך 10,000 ₪ על ידי נאשם 1 ובהמשך הוגש מכתב על ידי הרב שישא, שנכח אף הוא במפגש בין הצדדים, ובו אישר כי הועבר סכום נוסף של 10,000 ₪ על ידי נאשם 2 למתלונן, י' ש'. בעצת נציג הקהילה הרב שישא ובהסכמת הצדדים העביר הנאשם 2 סכום נוסף של 2,400 ₪ לצורך תרומה לעמותת "משביע לכל חי רצון".

4. תסקיר שירות מבחן מיום 2.7.19 בעניינו של נאשם 1 מלמד כי הוא בן 25, רווק, אשר שבועות ספורים קודם לכן החל לעבוד כקופאי בשופרסל וגר בדירה שכורה. משפחתו מנהלת אורח חיים חרדי ומונה זוג הורים וארבעה-עשר אחים. אביו עלה מהודו לפני כשלושים שנה, ושירות המבחן התרשם כי ניכר שמוצאו של האב השפיע על חוויות הילדות של הנאשם, בשל קשיי הסתגלות ודלות השפה של האב. הנאשם סיים 12 שנות לימוד במסגרות חרדיות. במרבית השנים גר בפנימייה ולמד במסגרות חוץ ביתיות, על רקע היות המשפחה ברוכת ילדים. קצינת המבחן התקשתה לקבל תמונה מלאה על מצב המשפחה בשל קושי של הנאשם להתייחס לנושא זה וסירובו לאפשר קבלת מידע משירותי הרווחה. לאחר סיום הלימודים הנאשם עבד במשך ארבע שנים בגלידריה ובמקביל הכיר את בת זוגו מזה כשנה. מערכת היחסים ביניהם מורכבת בשל סירוב משפחתה של בת הזוג לקבל את הנאשם על רקע פער מעמדות. הנאשם שואף להשתלב בלימודים אקדמיים כדי להדביק את הפער בינו לבין בת הזוג ורואה בקשר הזוגי כגורם מקדם. הנאשם פנה מיוזמתו לקידום נוער כדי לקבל עזרה בנושא הלימודים והוא מקפיד להגיע לשחות שבועיות מזה כחצי שנה, אך מדברי העובד הסוציאלי המטפל בו עולה כי השיח עם הנאשם מצומצם והוא ממעט לדבר על קשייו. בשל גישתו המצמצמת של הנאשם והפערים בין המידע שמסר לבין המצב כפי שעלה מדברי הגורם המטפל, התקשתה קצינת המבחן לקבל תמונה מלאה על אודות חייו, אך הביעה התרשמות כי הנאשם הוא צעיר המצוי בשלבי גיבוש זהותו האישית והמקצועית, אשר עורך מאמצים להשלים פערי שפה ופערי למידה. הוא נעדר עבר פלילי ואינו בעל דפוסים עברייניים. הנאשם הביע צער על מעשיו ונכונות לשאת בתוצאות העונשיות, אך שלל איומים כלפי המתלונן וטען כי נגרר לקטטה על רקע צעקות וקריאות גנאי של תושבי האזור כלפיו וכלפי חברו. הוצע לנאשם להשתלב בטיפול בשירות המבחן אך הוא לא רואה נזקקות טיפולית מעבר לעזרה שמקבל מהיחידה לקידום נוער.

לאור האמור, ולנוכח השתתפותו של הנאשם בהליך צדק מאחה, הומלץ להימנע בעניינו של הנאשם מהטלת עונש מאסר בפועל או בעבודות שירות, והומלץ לגזור עליו 180 שעות שירות לתועלת הציבור לצד צו מבחן למשך שנה

ומאסר על תנאי.

קצינת המבחן לא המליצה על ביטול הרשעתו של הנאשם, לאור התרשמותה מקושי שלו לקבל אחריות מלאה למעשיו, ובשל היעדרה של פגיעה אפשרית בתעסוקה.

5. תסקיר שירות מבחן מיום 2.7.19 שהוגש בעניינו של נאשם 2, מלמד כי הוא בן 25, רווק, עובד במוקד הביטחון של משרד הבריאות, לומד משחק בבית הספר "ענת ברזילי" ומתגורר בדירה שכורה עם שותפים. הנאשם גדל והתחנך במוסדות חרדיים, ובגיל 16 החל בתהליך של התרחקותו מהדת. הוא עזב את הישיבה שבה למד, החל לעבוד בגלידריה והחליט להתגייס לצה"ל. בעקבות כך נותק הקשר בינו ובין בני משפחתו ואביו אף התאבל עליו.

הקשר עם הוריו ומשפחתו של הנאשם חודש תוך כדי תקופת הקשר עם שירות המבחן. בתקופת שירותו הצבאי חווה הנאשם אירוע טראומטי שבו מפקדו התעמת עם תושב שטחים והיה נתון בסכנה לפיגוע דריסה. במהלך האירוע הנאשם קפא במקומו ולא הצליח להיחלץ לעזרת המפקד, ותחושות האשמה מלוות אותו עד היום. קצינת המבחן התרשמה כי תקופת השירות הצבאי כולה הייתה קשה מאוד עבור הנאשם, מעבר לקשיי ההסתגלות האופייניים למסגרת זו. הוא חווה בדידות ומצוקה רבה, גם בשל כך שהסתיר את מוצאו ועברו החרדי. יחד עם זאת, הנאשם סיים שירות צבאי מלא וכיום משרת במילואים.

הנאשם 2 הכיר את נאשם 1 בגלידריה שבה עבד. לפני כשנה עבר לעבוד כמוקדן במשרד הבריאות, וכיום הוא בודק אפשרות להשלים תעודת בגרות ושואף ללמוד הנדסת חשמל. במקביל לומד הנאשם 2 קורסי העשרה שונים ובשנה האחרונה לומד לימודי משחק.

קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם הוא צעיר מופנם ורגיש, המתמודד עם קשיים מעברו וחי בבדידות רגשית לנוכח תחושת התלישות, הן בתוך המסגרת החרדית שבה חווה התנכלויות ותחושות דחייה מקבוצת השווים על רקע חזותו המזרחית, הן בשל הריחוק ממשפחתו בשל אורח החיים החילוני שבחר לנהל.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות וביחס לעבירה קיבל אחריות למעשיו, וטען כי במהלך האירוע חווה flash back לטראומה משיירות הצבאי, כאשר חש כי הנאשם 1 נקלע לקטטה עם אחד המתלוננים ולא היה בידו לסייע לו. בפני קצינת המבחן הביע חרטה והרושם שהותיר עליה הוא כי סמוך לאירוע התחרט על התנהלותו וחש צורך להגן על הנפגעים, שהתבטא בעזרה שניסה להושיט. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם צבר לאורך חייו מצוקות ומתחים נפשיים שהוא מתקשה לעבדם באופן מותאם, אך הוא בעל יכולת להתבונן באופן ביקורתי על התנהלותו באירוע והוא הביע נכונות להשתלב בטיפול.

הנאשם חווה את המפגש עם נפגש העבירה במסגרת הליך הצדק המאחה כמכונן וככזה שאיפשר לו להביט לתוך מעשיו ולהוות מנוע להמשך עשייה חיובית והתרחקות ממעשים פליליים.

קצינת המבחן סברה כי הרשעתו של הנאשם עלולה לפגוע בעתידו התעסוקתי, ולפיכך, ולאור האחריות המלאה שקיבל על מעשיו, המליצה לשקול את ביטול ההרשעה בעניינו. לצד זאת הומלץ להימנע מענישה של מאסר בפועל, ותחת זאת לגזור על הנאשם צו מבחן למשך שנה לצורך שילובו בטיפול פרטני וכן 180 שעות שירות לתועלת הציבור.

6. מטעם ההגנה העיד הרב שמעון שישא, ששימש כנציג הציבור בהליך 'הצדק המאחה' ותיאר כי התרשם שהנאשמים ערכו מאמצים והביעו רצון אמיתי להשתקם ולחזור לחיים נורמטיביים ושומרי חוק. עוד תיאר כי מאז המפגש ביניהם, הנאשם 2 נוהג להתנדב בתדירות גבוהה בהסעת חולים לבתי חולים ולעיתים גם הנאשם 1 נוהג להתנדב במסגרת זו.

7. המאשימה, אשר תמכה עמדתה בפסיקה, ביקשה לקבוע בעניינו של כל אחד מהנאשמים מתחם עונש הולם שבו שישה לשמונה - עשר חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, וביקשה לגזור על כל אחד מהנאשמים שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות לצד מאסר על תנאי ואת הפיצוי שכבר שולם.

ב"כ המאשימה ציינה את הערכים המוגנים באמצעות העבירות והדגישה כי הנאשם 1 התקשה לקבל אחריות על מעשיו ושלל נזקקות טיפולית, אך מנגד, הנאשם 2 שהורשע בעבירה חמורה יותר, קיבל אחריות על המעשים. לצד זאת צוין הליך 'הצדק המאחה' שהושלם במפגש היוועדות ופיצוי.

8. ב"כ הנאשם 1, אשר תמכה אף היא טענותיה בפסיקה, ביקשה לבטל את הרשעתו של הנאשם, ולגזור עליו עונש של שירות לתועלת הציבור בהתאם לתוכנית שהוכנה עבורו בשירות המבחן, תוך שביקשה להתחשב בהיותו של הנאשם בחור צעיר, אשר זו לו מעורבותו הראשונה בפלילים, ובעובדה כי המעשים שביצע קלים במידה רבה ממעשיו של נאשם 2, אשר חבל במתלונן. עוד הודגשו הליך הצדק המאחה והפיצוי שפיצה את המתלונן כחלק מהאחריות שנטל הנאשם על מעשיו, בשיעור העולה על השיעור שעליו הוסכם במסגרת הסדר הטיעון, העובדה כי מעשי העבירה בוצעו על רקע צריכת אלכוהול, וכי מאז האירוע העבירה חלפה שנה וחצי שבמהלכה לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים, והודגשה גם נחישותו להתקדם בחייו ולשפר את עצמו בדרך של רכישת השכלה בתחומים שונים.

9. ב"כ הנאשם 2 ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2, לבטל את הרשעתו ולגזור עליו צו שעות לתועלת הציבור לצד הפיצוי שכבר שולם למתלונן, תוך שהודגש כי הרשעה עשויה לפגוע בהמשך העסקתו של הנאשם באגף הביטחון של משרד הבריאות. ב"כ הנאשם תיאר בהרחבה את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, הדגיש את הקשיים שעמם התמודד לאורך השנים, את תרומתו של הנאשם בשירותו הצבאי ובשירות המילואים, את גילו הצעיר ועברו הנקי, את נטילת האחריות המלאה על מעשיו ואת השינוי שחולל בו הליך הצדק המאחה, שבעקבותיו גם החל להתנדב ולתרום לקהילה בדרך של הסעת חולים לבתי חולים.

ב"כ הנאשם 2 הגיש מכתבי המלצה ממפקדיו של הנאשם בצה"ל, מכתבים ממקום עבודתו ומכתב ממעסיקו הנוכחי, מנהל באגף הביטחון במשרד הבריאות. בהם תואר הנאשם כאדם מסור ובעל נחישות רבה, אשר שירת כלוחם בצה"ל וביצע משימותיו באופן חיובי וטוב. מעסיקו הנוכחי תיאר כי הוא עובד מסור ומחויב אשר במסגרת תפקידו מוטלת עליו אחריות רבה, והוא מבצע עבודתו נאמנה.

10. הנאשם 1 בדברו האחרון אמר שמביע חרטה על מעשיו וכי למד את הלקח, תיאר כי לקח על עצמו לשלם פיצוי גדול יותר מהפיצוי שעליו הוסכם והוסיף כי סיים לימודי גמולוגיה, והליך קבלתו לעבודה בתחום נעצר, בשל ההליך הפלילי המתנהל נגדו.

11. הנאשם 2 בדברו האחרון אמר שלוקח אחריות על מעשיו, וכי למד את לקחו מהאירוע והחל לערוך שינוי חיובי בחייו. הנאשם 2 תיאר את המציאות המורכבת עמה מתמודד, שבה מצד אחד הוריו ומשפחתו לא מקבלים את בחירתו לחיות אורח חיים חילוני ולהתגייס לצבא והקהילה החרדית מתנכלת לו, ומצד שני הוא מתקשה להשתלב בתעסוקה במסגרת החיים החילוניים. הנאשם 2 תיאר כי היום הוא שומר על קשר טוב עם משפחתו, ומשולב בתעסוקה חיובית, אך הביע חשש שאם לא תבוטל הרשעתו לא יוכל להשתלב באף מקום עבודה.

12. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינם של הנאשמים. חוות הדעת מיום 10.9.19 בעניינו של הנאשם 1 וחוות הדעת מיום 18.8.19 בעניינו של הנאשם 2 מלמדות כי שני הנאשמים כשירים לרצות עונש זה.

שאלת ביטול ההרשעה

13. ככלל, משהוכחה אשמתו של נאשם בביצוע עבירה, יש להרשיעו. הימנעות מהרשעה או ביטולה אפשריות, בהתקיים שני תנאים מצטברים: התנאי הראשון הוא שסוג העבירה מאפשר, בנסיבות העניין, להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. התנאי השני הוא כי השלכותיה של ההרשעה הן חמורות, עד כדי פגיעה בשיקומו של הנאשם וקיומו של יחס לא פרופורציונלי בין אותה פגיעה לבין מעשה העבירה. (ראו ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3), 337).

14. הערכים המוגנים שנפגעו באמצעות העבירות שביצעו הנאשמים הם שמירה על שלמות הגוף, שלווה הנפש ותחושת הביטחון האישי של אדם במרחב הציבורי.

15. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון, ובניגוד לטענות הנאשמים בעניין זה, מעשי האלימות והאיומים בוצעו ללא כל סיבה, מיזמתם של הנאשמים, גם אם לא מדובר במעשים שתוכננו זמן רב מראש.

16. העובדה כי המעשים בוצעו על רקע צריכת אלכוהול אינה נסיבה לקולא. מדובר בנסיבה מחמירה, שכן ידוע שאלכוהול מפחית עכבות, ומשעה שהנאשמים החליטו לצרוך אלכוהול שהשפיע על התנהגותם, הכניסו את עצמם בידועין למצב מסוכן.

17. למתלונן יחיאל מיכאל לא נגרמו כל חבלות פיזיות כתוצאה ממעשיו של נאשם 1, ואולם נקל לתאר את האימה והפחד שאחזו בו כשהותקף על ידי שני צעירים שהיו תחת השפעת אלכוהול בשעת לילה מאוחרת באמצע הרחוב.

18. אמנם מכת האגרוף שהכה בה הנאשם 2 את מר י' ש', הייתה מכה יחידה, ואולם מכה זו גרמה לחבלה ממשית, שהצריכה טיפול רפואי מהותי שכלל, בין היתר, שלושה ניתוחים. גם הנזק הפיזי וגם הנזק הכספי שנגרמו למר ש' הם גדולים.

19. הגם שהנאשמים ביצעו את העבירות בצוותא, לא ניתן לכחד כי חלקם שונה, וכי מעשי האלימות שביצע הנאשם 2 חמורים במידה רבה ממעשי האלימות והאיומים שביצע הנאשם 1. עם זאת, ראוי לתת משקל מסוים גם לעובדה כי מיד לאחר ביצוע העבירה, הנאשם 2 נבהל מתוצאות מעשיו וביקש לסייע לקורבנו לעצור את הדימום מאפו.

20. הפסיקה שבה והדגישה את הצורך להילחם בתופעת האלימות, בין היתר באמצעות תיוג עבריינים בדרך של הרשעה. ראו למשל דבריו של כב' השופט אלרון ברע"פ 3681/19 **שבתאי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 13.5.19):

**"הותרת הרשעתו של המבקש על כנהישה בדבר מעורבותו בדבר האיסורו
חומרה שישל ראות בביצוע עבירות אלימות במרחב הציבורי בתקווה שהיא אבא ככדי לש
רת את האינטרס הציבורי במיגור תופעות בריונות אלו..."**

21. הדברים מקבלים משנה תוקף בעניינו של הנאשם 2, אשר תוצאות מעשיו המשיכו ללוות את נפגע העבירה עוד זמן רב לאחר שהאירוע הסתיים. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט הנדל ברע"פ 5655/13 **עמרם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 20.11.14):

**"שיקול נוסף, בעל משקל רב, הוא הפגיעה במתלונן.
על בית המשפט לשוואל לגדעניו אף את קורבן העבירה.
קשה להלוס מצב בו אדם התוקף את חברו ודוקראותו אינו מרצה עונש מאסר מאחוריס
ורגובריח, בעוד חברו נושא על גופו פויוס מיום מזכרת עוון בדמות צלקת על פניו..."**

22. לנוכח האמור לעיל, נסיבות ביצוע העבירות ותוצאות המעשים אינן מאפשרות להימנע מהרשעת הנאשמים מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים.

23. למעלה מן הצורך אתיחס גם לשאלת פגיעתה של ההרשעה בשיקום הנאשמים.

24. בכל הנוגע לנאשם 1, לא הוכח כי הרשעה תפגע בו באופן שונה ויוצא דופן ביחס לפגיעה הרגילה הנגרמת למי שמורשע בפלילים. טענתו כי מבקש לעסוק בתחום היהלומים, והדבר נמנע ממנו בשל ההליך הפלילי נטענה בעלמא, מבלי שהובאו כל ראיות להשכלתו בתחום או לתפקיד שאליו מבקש להתקבל. ראיות כאמור לא הוצגו גם לפני שירות המבחן, ושירות המבחן אף לא המליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם 1.

25. לנוכח האמור לעיל אין מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם 1.

26. אשר לנאשם 2, לצד מכתבי ההמלצה המרשימים של מפקדיו בצבא, הוגשו גם שני מכתבים שנכתבו באותו היום

על ידי אדם בשם נדב פרידמן, מנהל משימה באגף הביטחון של משרד הבריאות. באחד תוארו תפקודו האחראי של הנאשם בעבודתו, ובשני נכתב כי "באם ימצא שהעובד נאשם בפלילים לא יוכל להמשיך בעבודתו..."

אני מניחה כי כוונת כותב המכתב הייתה שהנאשם לא יוכל להמשיך בעבודתו אם יורשע בפלילים ולא אם יואשם (שכן לאורך כל משפטו הנאשם היה "מואשם בפלילים" ואף על פי כן המשיך בעבודתו). מכל מקום, המכתב כפי שהוגש מעורר תהיות לא מעטות- הנאשם 2 אינו מועסק במשרד הבריאות באופן ישיר, אלא באמצעות חברת כוח אדם. המכתבים שהוגשו אינם נושאים כל סמל, חותמת או סימן רשמי אחר של משרד הבריאות או של מדינת ישראל, ולא ברורה כלל סמכותו של מר פרידמן להודיע באופן נחרץ וקטגורי כי הנאשם 2 לא יוכל להמשיך לעבוד אם יורשע, שעה שסעיפים 46(א)(1) ו-46א לחוק שירות המדינה (מינויים) תשי"ט- 1959 מעניקים לנציב שירות המדינה שיקול דעת בשאלת מינויו או פיטוריו של עובד שהורשע בפלילים.

27. משכך ניתן לקבוע כי גם התנאי השני המאפשר הימנעות מהרשעה אינו מתקיים בעניינו של הנאשם 2.

לא נעלמו מעיני נסיבות חייו הקשות של נאשם 2, הדרך העצמאית שבחר ללכת בה חרף הקשיים שהיו כרוכים בכך והעובדה שמשימה מרכזית שבחר בדרך זו הייתה שירות בצה"ל, כמו גם התרשמות שירות מבחן מכך שהנאשם 2 נעדר דפוסים עברייניים והוא חווה שינוי תפיסתי בעקבות הליך הצדק המאחה. ואולם כל אלה, גם בהצטברותם, אין בכוחם להוות משקל נגד לנסיבות ביצוע העבירה ותוצאותיה, אשר אינן מאפשרות הימנעות מהרשעה.

28. לנוכח האמור לעיל אין מקום לבטל גם את הרשעתו של הנאשם 2.

מתחם העונש ההולם

29. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות ותוצאותיהן כפי שפורטו לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית עד גבוהה.

30. עיון בפסיקה מלמד כי בגין מעשי אלימות דומים הוטלו ככלל, עונשים הכוללים רכיב מהותי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. ראו למשל רע"פ 4968/14 פייבושנקו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 17.7.14); רע"פ 5621/11; רע"פ 2781/15 מדינת ישראל (פורסם בנבו 5.2.12); רע"פ 77/08 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 9.1.08); רע"פ 2781/15 מחאמיד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 27.4.15); עפ"ג (מרכז) 30709-01-12 לופט נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 27.3.12); עפ"ג (מרכז) 4625-01-17 חן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 18.4.17); עפ"ג (מחוזי ים) 60314-01-19 אמריזאן נ' מדינת ישראל (27.3.19); ת"פ (שלום ת"א) 22875-07-16 מדינת ישראל נ' יוסף (פורסם בנבו 20.9.18); ת"פ (ים) 65622-07-18 מדינת ישראל נ' דענא ואח' (פורסם בנבו 30.4.19).

31. הגם שהעבירות בוצעו בנסיבות שבהן שני הנאשמים חברו לביצוען, בקביעת מתחם העונש ההולם ראוי לתת ביטוי לחלקו השונה של כל אחד מהנאשמים במעשים.

לפיכך, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם 1 הוא בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין שנים-עשר חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי לקורבן העבירה.

אשר לנאשם 2, תוצאות מעשי האלימות שביצע אינן מאפשרות לדעתי לקבוע מתחם עונש הולם שאינו מתחיל במאסר בפועל, זאת גם לאחר שנתתי דעתי לעמדתה של המאשימה בעניין. לפיכך, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם 2 הוא בין שישה לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי לקורבן העבירה.

העונש המתאים לנאשמים

32. שקלתי לזכות הנאשמים את הודאתם במיוחס להם בכתב האישום, אם כי קשה לומר שהיה בה חיסכון ממשי בזמן שיפוטי. הודאה זו באה במועד שנקבע והוקצה לשמיעת הראיות, לאחר שהנאשמים כפרו במיוחס להם, לרבות בפרטים שבהם הודו בשלב מאוחר יותר.

33. שני הנאשמים הביעו צער וחרטה על מעורבותם במעשי העבירה אך אני מתקשה לקבל את הטענה כי הם מקבלים אחריות מלאה על מעשיהם.

ביחס לנאשם 1, הדברים עולים במפורש מתוך תסקיר שירות המבחן.

ביחס לנאשם 2 תואר בתסקיר, כי הוא חווה את האירוע כקטטה שבה הותקף חברו, הנאשם 1, על ידי אחד המתלוננים, והגיב כפי שהגיב לאור טראומה שחווה בעת שירותו הצבאי, שבה לא הצליח לסייע למפקדו שהותקף. הטענה כי המתלוננים או מי מהם, או עוברי אורח אחרים תקפו את הנאשמים או קראו לעברם קריאות גנאי, אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן, שבו נכתב כי הנאשם 1 תקף את יחיאל מיכאל "ללא כל סיבה" ובהמשך נכתב כי הנאשמים ניגשו מיוזמתם למתלונן י' ש', ואין זכר לטענה כי מאן דהוא התנכל להם. הניסיון של הנאשמים להשליך את התנהגותם התוקפנית על גורמים חיצוניים, ולתלות את האשם להתפתחות האירוע בקורבנות העבירות או בסביבתם, מלמד על קושי לקבל אחריות מלאה על המעשים.

34. שקלתי לזכות שני הנאשמים את עברם הנקי ואת העובדה כי קיימו הליך של צדק מאחה במהלכו ביקשו וקיבלו את סליחתם של קורבנות העבירה, ואף פיצו את הנפגע המרכזי בסכום כסף משמעותי.

35. אשר לנאשם 1, לא מצאתי כי קיימות נסיבות אישיות נוספות המצדיקות הקלה. הוא אמנם מביע שאיפות לקיים אורח חיים נורמטיבי, אך יחד עם זאת אינו מביע נזקקות טיפולית מקום ששירות המבחן סבור כי מעורבות שכזו נחוצה. עוד התקשיתי להבין מדוע נמנע הנאשם 1 מלשרת בצה"ל הגם שהפסיק לימודיו התורניים זה מכבר, התנהלות שקשה להתייחס אליה כאל נורמטיבית.

36. מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מובילות למסקנה כי יש לגזור על הנאשם 1 עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם.

37. אשר לנאשם 2, שקלתי את נסיבות חייו המורכבות, ואת העובדה שבחר בדרך עצמאית והתמיד בה חרף הייסורים והקשיים שחוה לנכח בחירתו. שקלתי את תרומתו של הנאשם 2 למדינה, את התגייסותו לסיוע לנזקקים הגם שהוא עצמו אינו משופע במשאבים, ואת התרשמות שירות המבחן כי הליך הצדק המאחה היווה עבורו חוויה משמעותית ומעצבת. הנאשם 2 משתדל לקיים אורח חיים מתפקד, ללמוד ולעבוד, והגם שעדיין לא שולב בטיפול מקצועי, הוא מביע נכונות ומוטיבציה להסתייע בגורמי הטיפול. מכלול הנסיבות מקים סיכוי לא מבוטל כי הנאשם 2 ישתקם, וסיכוי זה מצדיק סטייה מסוימת לקולא ממתחם העונש ההולם בעניינו.

38. עם זאת, לא אוכל לקבל את המלצתו העונשית של שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2, שכן העונש שעליו הומלץ אינו הולם בשום אופן את נסיבות ביצוע העבירה ותוצאותיה החמורות, גם בהינתן קיומם של שיקולי שיקום.

39. אשר לפיצוי, ככלל ראוי לגזור פיצוי בגובה הנזק שנגרם. עם זאת, גובה רכיב הפיצוי הוסכם על הצדדים, ועל פי המדדים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון, אין הצדקה להתערב בו. מששולם הפיצוי המוסכם במסגרת הליך הצדק המאחה, לא אגזור אותו כרכיב במרכיבי העונש, ואולם אשקול את העובדה כי הנאשם 2 שילם חלק נמוך יותר מהחלק שעליו הוסכם, וכי היתרה שולמה על ידי הנאשם 1.

40. לנוכח האמור לעיל אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1:

- א. שלושה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 6.11.19 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.
- ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.
- ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון או עבירת איומים.
- ד. צו מבחן למשך שנה מהיום.

נאשם 2:

- א. חמישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 6.11.19 בשעה

8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

- ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.
- ג. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון או עבירת איומים.
- ד. צו מבחן למשך שנה מהיום.

הסברתי לנאשמים את חובתם לשתף פעולה בקיום הצווים ואת האפשרויות העומדות בפני בית המשפט אם לא יעשו כן.

41. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"א אלול תשע"ט, 11 ספטמבר 2019, בנוכחות הצדדים.